

Lucrare de laborator nr. 1

Tema: Determinarea constantei de elasticitate a unui corp cu proprietăți elastice.

Scopul lucrării: Verificarea legii lui Hooke și determinarea constantei de elasticitate a unui resort.

Aparate și materiale necesare: o riglă milimetrică (ruletă), un resort (un fir elastic), un set de mase marcate sau un corp a cărui masă este cunoscută, cronometru.

Considerații teoretice:

Experiența va fi formată cu ajutorul unui pendul elastic confecționat în condiții casnice. Corpul suspendat la capătul de jos al resortului (firului elastic) acționează asupra lui cu o forță deformatoare egală cu ponderea (greutatea) $P = mg$. Întrucât în stare de echilibru forța de elasticitate este egală în modul și de sens opus cu ponderea.

$$F_e = K\Delta l; \quad P = F_e \text{ sau } mg = k\Delta l; \quad K = \frac{mg}{\Delta l};$$

Din relația perioadei deducem relația de lucru, după care vom determina valoarea constantei elastice a firului:

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}}; \quad T = \frac{t}{N}; \quad \rightarrow \quad \frac{t}{N} = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}}; \quad k = \frac{4\pi^2 N^2 m}{t^2};$$

Mersul lucrării:

- 1) Confectionăm un pendul elastic, suspendând un corp (cu o masă cunoscută) de un fir elastic sau un resort.
- 2) Conform formulei de determinare a constantei elastice din reperele teoretice, avem variabilele m, N, t . Cunoscând masa și numărul de oscilații, variabila rămâne doar timpul.
- 3) Efectuăm 3 măsurări a câte 10 oscilații și monitorizăm timpul.
- 4) Înscrinem datele într-un tabel și calculăm erorile.

$$k_{med} = \frac{k_1 + k_2 + k_3}{3}; \quad \Delta k_{med} = \frac{\Delta k_1 + \Delta k_2 + \Delta k_3}{3}; \quad e_{med} = \frac{e_1 + e_2 + e_3}{3};$$

$$\Delta k = |k_{med} - k|; \quad e = \frac{\Delta k}{k} * 100\%;$$

- 5) Facem concluzii.

Rezultatele obținute:

Nr.	m (kg)	N	t (s)	k	Δk	e 100%
1.	0,115	10	6,30	11,43	0,06	0,5
2.	0,115	10	6,26	11,57	0,02	0,2
3.	0,115	10	6,39	11,11	0,26	2,3
Valori medii:				11,37	0,11	0,9
Răspuns: $k = 11,37 \pm 0,11$; $e = 0,9 \%$;						

Concluzii:

Aplicând reperele teoretice dar și cunoștințele acumulate am reușit să confecționăm un resort și să determinăm valoarea constantei de elasticitate a unui resort elastic. În urma analizei rezultatelor obținute, observăm că eroarea relativă a constantei de elasticitate este una mică. Cauzele probabile ale erorii: fixarea gresită a timului. Experiența este una utilă deoarece cunoscând constanta de elasticitate, firul elastic poate fi folosit ulterior ca cântar pentru măsurarea altor obiecte.

Rezolvări de probleme:

14/p. 141 Un corp cu masă de 1 kg este prins de capătul unui resort, al cărui coeficient de elasticitate este egal cu 10 N/m. La momentul $t = 0$, corpul se află la o distanță de 20 cm față de poziția de echilibru. Determinați amplitudinea, perioada și faza inițială a oscilațiilor produse. Scrieți legea $x(t)$ a mișcării oscilatorii.

Se da:

$$\begin{aligned} m &= 1 \text{ kg} \\ k &= 10 \text{ N/m} \\ x_0 &= 20 \text{ cm} \end{aligned}$$

A, T, φ , $x(t)$ -?

Rezolvare:

$$\begin{aligned} A &= x_0 = 0,2 \text{ m} & T &= 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} & T &= 2 * 3,14 \sqrt{\frac{1 \text{ kg}}{10 \frac{\text{N}}{\text{m}}}} = 0,628 \text{ s} \\ x_0 &= A * \sin \varphi_0 & \varphi_0 &= \arcsin\left(\frac{x_0}{A}\right) & \varphi_0 &= \arcsin\left(\frac{0,2}{0,2}\right) = \arcsin(1) = \frac{\pi}{2} \\ \omega &= \frac{2\pi}{T} = \frac{2 * 3,14}{0,628} = 10 & x(t) &= A * \sin(\omega t + \varphi_0) & x(t) &= 0,2 * \sin\left(10t + \frac{\pi}{2}\right) \end{aligned}$$

$$\text{Raspuns: } A = 0,2 \text{ m} \quad T = 0,628 \text{ s} \quad \varphi_0 = \frac{\pi}{2} \quad x(t) = 0,2 * \sin\left(10t + \frac{\pi}{2}\right)$$

15/p. 141 Un corp de masă m , legat la capătul unui resort, oscilează cu frecvența $\nu = 0,6 \text{ Hz}$. Determinați masa acestui corp, dacă se cunoaște că la legarea încă a unui corp de masă $m_1 = 500 \text{ g}$ sistemul obținut oscilează cu perioada $T_1 = 2,5 \text{ s}$.

Se da:

$$\begin{aligned} \nu &= 0,6 \text{ Hz} \\ m_1 &= 0,5 \text{ kg} \\ T_1 &= 2,5 \text{ s} \end{aligned}$$

 m - ?

Rezolvare:

$$\begin{aligned} \omega &= 2\pi\nu & \omega &= \sqrt{\frac{k}{m}} & \nu &= \frac{\omega}{2\pi} & \nu &= \frac{\sqrt{\frac{k}{m}}}{2\pi} & \sqrt{\frac{k}{m}} &= 2\pi\nu & \frac{k}{m} &= 4\pi^2\nu^2 \\ k &= 4\pi^2\nu^2 m & T &= 2\pi \sqrt{\frac{m+m_1}{k}} & \sqrt{\frac{m+m_1}{k}} &= \frac{T}{2\pi} & \frac{m+m_1}{k} &= \frac{T^2}{4\pi^2} \\ \frac{m+m_1}{4\pi^2\nu^2 m} &= \frac{T^2}{4\pi^2} & \frac{m+m_1}{\nu^2 m} &= T^2 & m + m_1 &= m(T + \nu)^2 & m_1 &= m((T + \nu)^2 - 1) \end{aligned}$$

$$m = \frac{m_1}{(T + \nu)^2 - 1} \quad m = \frac{0,5 \text{ kg}}{(2,5 \text{ s} * 0,6 \text{ Hz})^2 - 1} = 0,4 \text{ kg}$$

Raspuns: $m = 0,4 \text{ kg}$

16/p. 141 Care trebuie să fie lungimea unui pendul gravitațional pentru ca perioada lui să fie egală cu 1 s?

Se da:

$$T = 1 \text{ s}$$

 l - ?

Rezolvare:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}} \quad \frac{l}{g} = \frac{T^2}{4\pi^2} \quad l = \frac{T^2 g}{4\pi^2} \quad l = \frac{1 \text{ s}^2 * 9,8 \text{ m/s}^2}{4 * (3,14)^2} = 0,25 \text{ m}$$

Raspuns: Pentru ca perioada sa fie egala cu 1s, lungimea pendulului gravitațional trebuie sa fie de 0,25 m.